

EESTI SPORDILEHT

KEHAKULTUURI SIHTKAPITALI VALITSUSE * EESTI SPORDI KESKLIIDU
* JA * ÜLERIIKLISE VÕIMLEMISÕPETAJATE SELTSI HÄÄLEKANDJA *

Toimetus ja talitus: Tallinn, Vene tän. 11-a, kr. 10. Postkast 70. Telefon 9-28. ☒ Tellimise hind: aasta peale 7 krooni, kuus 60 senti.
Eesti Spordileht ilmub igal reedel.

IX. aastakäik.

Reedel, 9. novembril 1928. a.

IX. aastakäik.

Rõõmsat raginat raskejõustikus.

Igal alal suurt tõusu, rohkel arvul noori.

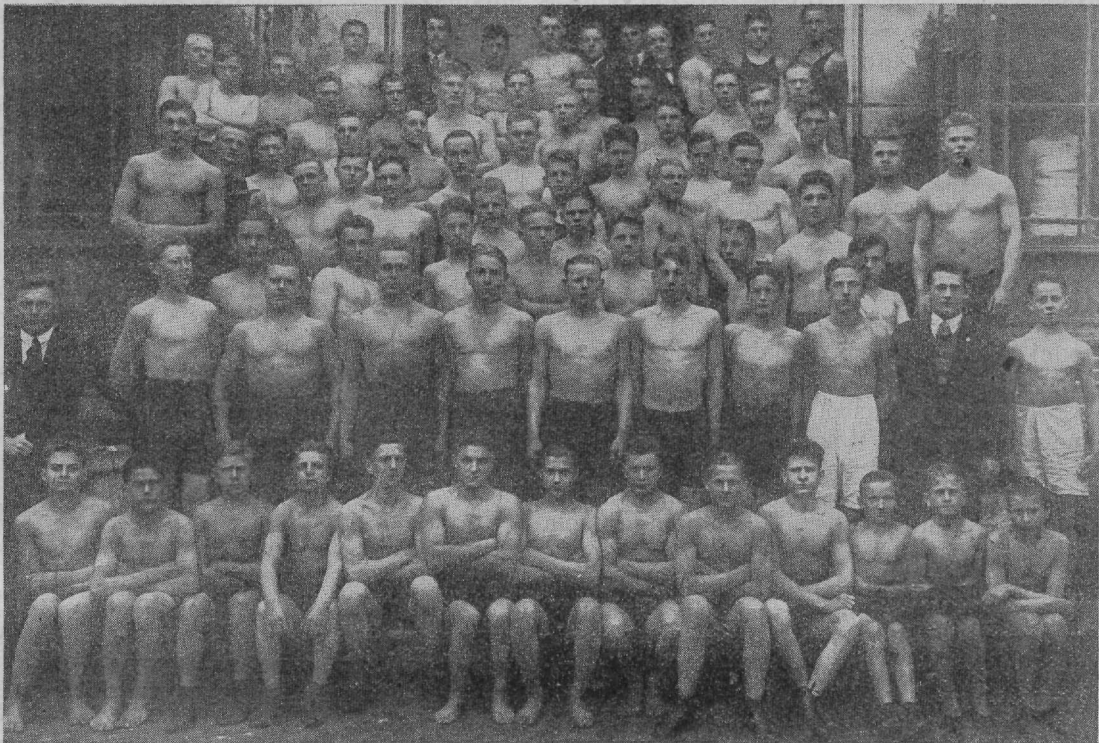
Lõpetades hiljuti suvespordi kokkuvõt- teid, võisime märkida suuremat edu meie kergejõustikus. Alates vaevalt nüüd ras- kejõustiku hooaega, peame kohe veendu- ma, et siingi on hoog ennenägematult tu- gev ja võib meid tänava välja kanda era- kordsetele saavutustele.

Erilist rõõmu teeb haruldaselt suur noorte juurevool. Spordil ja Kalevil on Tallinnas käimas maadluskursused maa- ilmameistrite Väli ja Käpa juhatusel, kus mitte vähem kui kaks ja pool sada innukat algajat saab õpetust. Ja materjal on neil kursustel väga tüse, seda näitasid juba esimesed v. s. Spordi poolt korraldatud maadlusvõistlused, millel üksikud noored panid endid maksima väga tugevas vane- mate maadlejate eriklassis.

Poksis on Kalev kogunud enesele rõõ- mustava hulga värsket materjali ja aja- nud sõna täies mõttes kihama oma ruu- mid. Nii elurõõmsat ja tahteküllast sportlaste peret on harva näha, kui seda on Kalevi poksitundidel. Ja kogu treening sünnib kindla korra ja süstemaatliku ju- hatuse all, millel rõhku pannakse harju- tuste mitmekülsusele ja otstarbekohasu- sele. V. s. Sport, kes enesele koondanud enamuse vanemast poksiijate generatsio- onist, teeb samuti tõhusat ettevalmistus- tööd, kuigi seal vast vähem vaimustust märgata.

Tõstjate treening on Tallinnas läinud veidi laokile, meestel puuduvad praegu näilikut ettevõtlikud harjutuste juhid, kuid enamust tõstjatest on näha siiski tihti kangi juures. Tõstespordi suur uudis- maa on aga provints, nagu paljud toimetu- sele saadetud kirjad lubavad oletada. Seal kannatatakse ainult abinõude ja ruumide puuduse all, materjal on muidu otse hiil- gav. Kui suudetaks provintsi kuidagi luua soodsamaid harjutustingimusi, oleks meil nelja aasta pärast käes jälle uus va- lik olümpia tõstjaid.

Kuna Tartus Kalev sai enesele pare- mad ruumid kasutada, võib loota ka, et see vana raskejõustiku linn, kes mõnda aega seisnud veidi soigus, hakkab meile

V. s. Spordi maadluskursused, millest võtab osa 140 noort. Teises reas paremal seisab kursuse juhataja V. Väli (riietes), vasakul seltsi asjaajaja R. Saulmann.

vabritseerima uusi suuratleete tõstekan- gil ja maadlusmatil. Poksi suhtes oli juba sügisel aegsasti kuulda, et Emajõe ateen kavatses lõpetada pealinnalaste nahkkin- naste hegemoonia. Kui kord jõutaks nii kaugele, oleks väga kena, see vast viiks konkurentsi pinevaks ja virgutaks ka selle ala meil rahvusvahelisele kõrgusele.

Üht asja tahaks aga sügisel kohe nüüd aegsasti panna seltsidele südamele — et nad hakkaksid hoolitsema võistluste huvitavamaks tegemise eest. Kui istuda näit. maadlusvõistlustel 4—5 tundi paigal ja vaadelda lakkamatut rida maadlejate paa- re, võib suuremalgi maadluspordi fanaa- tikul tulla vahel igavus kätte, eriti kui asi läheb ikka järjepanu oma 20 minutit kesk- pärase pinevuse juures.

Meil tuleks hakata harrastama võist-

lustel üksikute matschide meetodi, mis koondaks nii öelda kvint-essentsi ja nõuaks jälgijalt vähema ajaohvri. Va- hetevahel võiksid olla muidugi üldised ja algajate võistlused. Väga tulusad võik- sid olla ka vast kahe seltsi vahelised mat- schid, näit. Sport — Kalev poksis ja maad- luses. Veel parem oleks aga seesugune linnavõistlus Tartu — Tallinn. Kas ei saadaks näit. kuidagi Tartu pool sarnase korraldamisega hakkama?

Lätlastega palju jännata ei ole mõtet. Õppida neilt ei ole midagi, meie võime en- did ainult neile õpetajateks pakkuda, kuid aitäh asemel saab sealt kuulda alati mi- dagi muud. Tähelepanu raskejõustiku alal olgu peamiselt suunitud Soome ja Rootsi, iga edusamm sel alal rikastab tun- duvalt meie kogemusi ja lisab midagi juu- re meie rahvusvahelisele seisukohale.

Tahame olla uus generatsioon!

Lugematude vastolude ja lõhestuste kiuste on tänapäeva elu jälle kord suur otsimine, igatsemine. Otsimine ja igatsemine enneolematu järgi pole kunagi inimhingest kustunud, ei saagi kustuda.

Igal sajandil on olnud ta iseilmeline, oma ideaalidega. Meie sajandit hüüavad järeletulejad raadio- ja tehnika-, võib olla aga ka spordi-, rekordisajandiks. Kes teab?

Vaatamata tehnika hiilgearengule ühelt poolt ja sotsiaalolude osalisele paranemisele teiselt poolt, täidab rahulolematuse rohkem maailma, kui kunagi varem. Ühelt poolt masin, tehnika on ruineerinud inimese, oma looja, tähtsuse. Masin astub inimese asemele, inimene ta kõrval on tähtsusetu kruvikeeraja... Masin vallandab inimjõu, tehes ise töö ära. Töötavad rahvakihid jäävad osalt seepärast tööta, ja kuna neil on müüa, realiseerida ainult oma isiklikku loovat tööjõudu, teenergiat, surub masin nad tänapäeva ühiskonnas omalt poolt veel suuremasse viletsusse, võttes neilt töö, leiva.

Teiselt poolt on ühiskondlikud doktriinid, mida propageerivad poliitilised parteid, kasvatanud rahvamassi elu suhtes teadlikumaks. Selgemini, kui kunagi ajaloos, ilmutub tänapäeva elu ja ideaalide sobimatus, ebakõla! Usuline umbkott, kultuuriline tühjus, üldine loidus ja pessimism, majandusline seisak ja omakasu-püüd, elujõuetu irisemine ja ähvardav § — see on meie tsivilisatsiooni tänapäevane sisu.

Noorus on olnud alati igaveseks protestiks kõige vana ja lääge vastu. Nii ka tänapäev. Välja tahame tsivilisatsiooni vangistavaist ahelaist! Me ei suuda seda väliselt, küll aga sisemiselt.

Meie, sportlased, tahame olla uus generatsioon, uue ilmavaatega, elueetikaga: inimsuse, elu pärast, elu on kohustus elu vastu! Me ei taha ainult vanade töökspidemaid nämmida, tahame oma elu elada, ajale omalt poolt rütmi ja sisu anda. Tahame kõik jõud, nii vaimlised, kui ka meid eriti iseloomustavalt — kehalised jõud — mängu panna. Ainult iseenda, oma tugeva, kehaliselt ja vaimliselt arenenud, isiksuse kaudu tahame jõuda ilule, täiusele. Seega oleme tugevad individuaalid. Oleme veendunud, et tugev, distsiplineeritud indiviid on igasugu ühiskondlikkude süsteemide parim ehituskivi.

Me ei taha ammuli suul-silmil võluvate kreeka raidkujude ees imestusest keeletuks tarretuda! Tahame ise sarna-

seiks saada! Tahame saada füüsiliselt ja hingeliselt kauniks. Tahame saada selles mõttes tänapäeva üliinimeseks! Usume, et suudame sellele lähemale, kui ükski teine generatsioon. Tahame elurusude vahelt tõusta õitseva elu võrdkujuks! Tunneme endid selleks kutsutud olevat.

Alateadlikud, sisemised, ürgelised, võimsad pingejõud tiivustavad meid selleks. Kehakasvatust harrastades, elame läbi ürgelisi elamusi, mis toovad janunevasse hinge rahuldust, tundes vitaalsete jõudude pinget ja puhkemist. Kehaharjutused on seega ürgelisemaid nähteid, mis esinevad kõigil aegadel. See pole kunstlikult väljamõeldud süsteem, vaid ürgpingejõudude eneseväljendus. Muutunud on ainult vorm, nimed, ürgmõiste on endine. Seda teades ei imesta me vanade egiptlaste spordimänge, vahutava Amazonase indiaanlaste reeglipäraseid maadlusvõistlusi.

Midagi pole uut päikese all, jääb ka siin õigeks. Kõik kordub, tarvis ainult uuesti leida!

Spordivõistlusil, tempeltantsust olümpiamängudeni, tahame kasvada valmiks eluvõistlusile. Ühtlasi tõrjume tagasi vale paatose, nagu suudaks sport ka uusi vaimukangelasi esile manada. Küll aga distsiplineerime meile kaasa antud keha ja vaimu. Oleme teadlikud, et mingisugune kasvatus, ka sport mitte, ei suuda uusi võimeid luua, võime ainult olemasolevaid äratada, rakendada. Neid vitaaljõude arendades, tõrjume tagasi tavalise väite, nagu oleksime suurimad egoistid. Vastame sarnasile süüdistusile: ainult terve, elujõuline, võib tõeliselt sotsiaalne olend olla. Santlaagrid, kel midagi pole, ei või ka elule midagi anda.

Sügavasti erinenud ühekülgne tööjaotus ei mana kõiki võimeid esile. Orgaan vajab jälle temale vastavat funktsiooni. Siin on sport omal kohal jõudude avastajana. Kuid spordis kulutame ka ülevoolavat jõudu. Nii saame ringi: sport on jõudude avastaja, ta on ühtlasi tarvilik nende jõudude põletajana. Ta on kasvatusvahend ja -eesmärk korraga. Ta on modern inimese kasvatusvorm. Aga ka eluvorm.

Kehaharrastused, kehamäng on kunstiline looming. Sama kindlasti, kui seda tahavad olla maal, luule, arhitektuur.

Kehakasvatuses naudib uus vitaalne inimene enese loomingurõõmu.

J. L.

Prantsuse tõstjad kohutavas vormis.

Rigoulot ja Hostin püstitasid maailma-rekorde.

Prantsuse tõsteliit korraldas oma olümpiavõitja François Roger auks tõstevõistlused, kus eriti häid tagajärgi näitasid Rigoulot raskekaalus ja Hostin poolraskekaalus.

Louis Hostin rebis kahega 114 kg., mis uus maailmarekord — endine oli tema enese 112,5 kg. Tõste sooritas Hostin mängleva kergusega, naeratus näol. Ka kahega tõukes püstitas Hostin uue maailmarekordi 145,5 kg-ga. Endine suur-saavutus oli ka Hostini nimel — 142 kg.

Rigoulot oli aga päris pöörases vormis ja näitas otse kohutavaid tagajärgi oma uute elukutseliste maailmarekordide näol. Ta alustas kahega rebimist 120 kg-st, mis lendas udusulena sirgetele kätele. Teine raskus 130 kg. ei teinud talle ka vähe-matki vaeva. Kuna Charles Rigoulot' maailmarekord seisis 139,5 kg. peale, jälgiti hinge kinni pidades, kui Rigoulot asus oma kolmanda raskuse — 141,4 kg. juure. Valitseb hauavaikus, Rigoulot silmitseb kui magnetiseerides kangi, ainsam vägev tõmme — ja maailmarekordiline raskus hõljub juba ta pea kohal, kuna Charles Rigoulot ise naeratab kangi üleval hoides publiku tormilistele aplodimentidele.

Kahega tõuget alustab Rigoulot 155 kilost, mis temale ei ole mingi raskus. Järgnev kaal on 170 kg., kus määratu-suured pommid ka kui nõiaväega kerivad naeratava atleedi peakohale. Kolmandaks raskuseks seatakse peale jällegi uus maailmarekord — 180 kg. Rigoulot nimel püüsin senine maailmarekord on 179,5 kg. Ka selle kohutava rauamäraka vinnab Rigoulot ühe välkkiire tõmbega rinnale, hoiab ta hetke seal paigal ja paiskab valju lajutusega sirgetele kätele. Mürisev aplaus kustutab kohtuniku märguande kangi allalaskmiseks ja Rigoulot hoiab seda ikka peakohal, naeratades ja tänades silmadega kiiduavaldaajaid. Viimaks virutab ta selle tervet hoonet värisema paneva mürtsuga põrandale. ülekaalumusel osutub kangi raskuseks 180,6 kg. ehk 11 puuda.

See kolossaalne tagajärg ei ole Rigoulot'le veel mingi maksimum. Ilma ühegi kahtluseta võib Rigoulot lähemas tulevikus viia oma maailmarekordi 200 kilole. Ei ole ühtegi spordiala, kus üks atleet oleks maailma teistest parimatest nii suure tüki maad ette läinud, kui seda on Rigoulot tõstmises.

Elkins elukutseline.

Filadelfiast teatatakse, et Ameerika kuulus 10-võistleja Fait Elkins on siirdunud 11. oktoobrist elukutseliseks. Ta on sõlminud lepingu Frankfurd Yellow Jackets'i jalgpallimeeskonnaga. Elkins, kes on täisvereline iriquois-indiaanlane, tuli Ameerikasse tagasi just elukutseliseks mineku eelmisel päeval.

Elkins oli Ameerika parim kümnevõistleja ja oleks võinud Amesterdamis pakkuda soomlasele Yrjölale tugevat konkurentsi. Ameerika spordiliit ei lasknud aga Elkinsi võistlustele, kuna ta Ameerikas ei olnud sooritanud katsevõistlusi.

— Schveits sai Austrialt lüüa jalgpallis 0:2 ja Ungarilt 1:3. Austria võiduvärvad löi mõlemad back Tandler — esimese kaugelöögist ja teise penaltst.

Ameerika jalgpalliuudiseid.

New Yorgist, 21. oktoobril. Siin võistles Kanada rahvusmeeskond New-York Giants vastu jalgpallis. Giants võitis suure ülekaaluga 12:1 (4:0). Päeva väljapaistvam väravakütt oli Tallinnas hästi tuntud Häusler. Ta lõi kahe-teistkümmest väravast üksinda viis.

Kooseisud matschiks olid:

New-York Giants: Fabian — Sternberg, Glover — Mc Mullen, Guttman, Herd — Schwartz, Häusler, Grünwald, O'Brien, Moorhouse. Kanada: Nicol — Barnes, Dugid — Hearsmith, Keir, Henderson — Westwater, Menzies, McLaine, Samson, McEachran.

Kuuldavasti tahavad endised Viini Hakoahi mängijad New-Yorgis koonduda ühte seltsi ja hakata startima New-York Hakoahi nime all. Praegu on mehed laiali Brooklyn Wanderers, New-York Giants ja New-York Nationalis.

M. E i s m a n.

— Nurmi on avaldanud, et ta hea vormi juures võib tõsta enese tunnijooksu maailmarekordi hõlpsasti 19.600 meetrile. Berliini võistlustel, kus ta rekordi 19.210 meetriga püstitas, oli ta tegelikult kurnatud pikast Kesk-Euroopa võistlusturneest.

— Weightman-Smith, maailmakuulus tõkkejooksja, püstitas Durbanis uue Lõuna-Aafrika rekordi odaviskes 58.37.

Douglas G. A. Lowe.

Kahekordse olümpiavõitja jooksukarjäärist.

Kui Douglas G. A. Lowe 1920. aastal debüteeris kooli esivõistlustel jooksjana, võites 880 yardi ajaga 2.06,8, ei olnud vist palju neid, kes poisist oleks ennustanud kahekordset olümpiavõitjat. Kuid lubavaks jooksjaks märgiti teda siis juba oma-suguste ringis.

Nüüd on Lowe peaaegu võitmatu mees omal alal täie vormi juures. Seda oma suure moraalse visaduse ja võitlejahinge tõttu, millele seltsivad ka head füüsilised omadused, nagu pikk samm, hea kädetöö ja sitke keha. On kahju aga, et see meeldivamaid jooksjatuüpe tahab spordiväljalt jäädavalt kaduda, lõpetada oma jooksjakarjääri.

Kui talle tähendati, et ta võiks enne loobumist viia 880 yardi rekordi alla 1.50, vastas ta: „Mis tähtsust oleks selgi, üle lüüakse kord seegi aeg.“

Lowe on jõudnud oma suurvormile ja võitmatusele kindla distsipliini ja enesekasvatusega. See on valituma eluviisiga sportlasi üldse, kõrge moraaliga gentleman läbi ja läbi.

Peale debüüti koolivõistlustel ei esineud ta oma nooruse tõttu võistlustel ei 1920. ega ka 1921. aastal.

1922. a. valiti ta ülikoolis olles Cambridge'i esindajaks Oxfordi vastu traditsioonilisel võistlusel. Lowe lõpetas 880 yardi kolmandana. Esimene oli sel ajal kuulus jooksja Mountain. Sama aasta Inglise esivõistlustel tuli Lowe Mountaini järele teiseks ja Inglise-Prantsuse maavõistlusel, kus jällegi võitis Mountain, kolmandaks.

Lowe süvenes stiili peensuste ja taktika saladuste õppimisele, kasutades oma vastomandatud kogemusi; 1923. aastal võitis Lowe Oxford-Cambridge'i võistlusel 880 yardi täpselt kahe minutiga. Wembley staadionil tõmbas ta Princetoni ja Cornelli üliõpilaste külaskäigu puhul tähelepanu enesele, lüües häid Ameerika keskmaajooksjaid ajaga 1.56,6. Samal aastal Stoke'is peetud rahvusvahelistel võistlustel võitis ta Mountaini 1.57,2. Peale seda ei olnud Lowe'i tükk aega enam kuulda, kuni ta Pariisi olümpiaadi kevadel saavutas Cambridge'ile kaksikvõidu Oxfordi ees, tuues koju nii 880 yardi kui 1 miili medali.

Inglise esivõistlustel Stamford Bridge'il sai aga Lowe lüüa Stallardilt ja Griffithsilt. Stallardil oli ka olude kohta hiilgav aeg 1.54,6. Seejärele sõitis Lowe ühes Cambridge'i ülikooli meeskonnaga võistlustele Ameerikasse. Cambridge võitis suurel Pennsylvania teatejooksu karnevaalil 2 miili jooksus, kus Lowe lõi ankrumehena Pennsylvania parimat — Hellfrichi. Ajaks märgiti 1.55,0.

Järgnes sensatsioon Pariisi olümpiaadil. Enamus asjatundjaid oli kindel, et Herbert Stallard, kes oma elu suurimas vormis, võidab 800 meetrit. Lowe oli ise samal arvamisel ja tahtis jooksul aidata kaasa oma klubiseltsimehe võidule.

Arvati, et Stallard puistab lõpuspurdil maha kõik oma vastased. Seda ei sündinud aga ja Lowe nägi, kuidas viimasel sirgteel hakkas ette vajuma schveitslane Martin. Lowe tundis korraga, et tema tund oli tulnud Briti lipu viimiseks võidumasti. Ta möödus Stallardist, võttis kinni Martini, keda peetakse üheks kõige tuge-

vamaks lõpuspurdimeheks, ja võitis napi, kuid kindla rinnaosaga finischilindi ees. Aeg oli sensatsiooniline — 1.52,4. Lowe oli tõusnud korraga päevakangelaseks.

1925. aastal võitis Lowe kolmandat korda Cambridge-Oxfordi duellil 880 y., kuid sai lüüa 440 yardil Stevensonilt.

Douglas Lowe kuulab Amsterdamis Inglise hümni oma 800 meetri võidu järele.

Inglise esivõistlustest ei võtnud Lowe sel aastal osa, vaid sõitis Ameerikasse, kus ta esindas Cambridge'i matschil Princetoni ja Cornelli vastu Harvardi staadionil. Suurel ülikoolide kolmikvõistlusel võitis Lowe 880 yardi 1.53,4 ja 1 miili 4.21.

1926. aastal lõpetas Lowe ülikooli ja tõmbus veidi tagasi treeningust. Inglise esivõistlustele tuli ta siiski välja jõudu katsuma Peltzeriga. Peltzeril oli kasutada sisetee ja Lowe, kes pidi terve kurve jooksma kaugelt positsiooni võitmiseks, ei suutnud Peltzeriga pidada sammu. Hiljem ei ole aga Peltzer suutnud kunagi võita enam Lowe'i. Tookord püstitas Peltzer oma maailmarekordi 1.51,6.

Samal aastal võitis Lowe 880 yardi ja 1 miili veel Stamford Bridge'il Princetoni ja Cornelli vastu. Sügisel valiti ta Inglise esindajaks maavõistlusele Prantsuse vastu. Kolombi staadionil võitis Lowe 800 meetril Séra Martini ajaga 1.52,4.

1927. a. tulid sakslased Inglise esivõistlustelt viima jällegi võidupärgi. Siis oli aga Lowe konkurentsitu. Ta võitis 440 yardi 48,8 ja 880 yardi 1.54,6 — kaksikvõit, mida varem pole kunagi juhtunud Inglise esivõistlustel.

Maavõistlusel Iiri vastu samal aastal lõi Lowe iirlaste tähte McEacherni ajaga 1.53,8 ja sügisel maavõistlusel Prantsusega Séra Martini 1.54,2.

Möödunud kevadel treneeris Lowe hoolasti, kuid ei pingutanud ennast ka eriliselt. Seetõttu sai ta esimestel võistlustel lüüa Leigh-Woodilt 440 yardil keskpärase aja 50,2 juures. Revanschi saavutas ta aga esivõistlustel, kus ta tuli jälle kaksikvõitjaks aegadeka 50,0 ja 1.56,6. Saavutus oli konkurentsi tugevuse tõttu vast veel enam väärt, kui seda ajad näitavad.

Amsterdamis läks ta väljale kindla ja teadliku mehena, kel täpne kalkulatsioon ja ettemääratud taktika. Ta kleepis enese kohe kiiretempolise esigrupi — Séra Martin, Hahn ja Phil Edwards — külge, hoides välisküljele, ja pani viimasest kurvest tulles välja oma erakordse spurdi. Tagajärjeks oli võit ja olümpia rekord 1.51,8. 4 × 400 meetri lõpujooksus näitas Lowe ühte kõigi aegade suuremat jooksu. Ta sai teate lõpumehena, olles oma vastasest järel 25 meetrit, ja kahandas vahemaa 12 meetri peale. Mitteametlikult märgiti Lowe'i aeg siis 46,8.

Kui gentleman pakkus Lowe oma peamisele vastasele Peltzerile veel revanschi võimalust. Ta sõitis augustikuul Berliini. Peltzer jooksis haruldaselt hästi, kuid Lowe võitis jooksu 1.51,2. Maailmarekord püsib küll Séra Martini nimel 1.50,6, kuid kindlasti on see tingitud juhusest, et Lowe'il ei ole sattunud õigel momendil nii head jooksurada, kui seda oli Martinil Kolombi kuulus tee.

Berliini Sportpalast pankrotis.

Berliini suur spordipalae on sattunud üle pea kasvanud võlgadesse, kuigi seal rohkel arvul peetud suurte sissetulekutega võistlusi. Sportpalast pidi minema juba oktoobri lõpul haamri alla, kuid direktor Königsbergil on korda läinud möödapääsmatut saatust veel kuni 28. novembrini eemale hoida. Vahepeal loodetakse korraldada võivat mitmed suuremad jalgrattavõistlused, teiste hulgas ka kuuepäeva võistlused, mis järjekorra poolest kahekümneimesed.

Prantslased ja tunnijooks.

Jean Bouni tunnijooksu maailmarekord oli Prantsuse rahvuslik uhkus. Hiljuti purustas selle Paavo Nurmi. Nüüd on prantslaste püüd sihitud sellele, et tunnijooksu uuesti endi nimele tagasi võita. Petit Parisien pani välja hiljuti suuremad auhinnad ja kuulutas välja Nurmi rekordi purustamise võistluse. Jooksu võitis Labesse 17 km 172 meetriga, jäädes maha Nurmi rekordist enam kui kaks kilomeetrit. Viimaste teadete kohaselt lubanud väljapaistev keskmaajooksja Ladoumegue hakata ennast tulevaks suveks treneerima Nurmi saavutuse ületamiseks.

V. s. Spordi maadlusvõistlused.

Rida lubavaid algajaid ja üldist tasapinna tõusu.

V. s. Spordi esimesed maadlusvõistlused Södurite kodus õnnestusid hästi. Konkurents oli tüse ja pealtvaatajaid rohkesti. Suurt huvi tekitas arvurikas noorte pere, kelle hulgas oli märgata tüseda reserve meie eriklassi maadlejatele. Eestkätt on sellistena nimetamisväärt keskkkaallased Kukkk ja Liivamees, kergekaallane Olle ja raskekaallased Palm ja Toomepuu.

Kärbeskaal oli võistlustel kõige nõrgemini täidetud. Seal esines ainult kolm maadlejat, neist kaks algajat. Pöntson ei saanud kuigi suurel määral näidata oma võimeid, võites kerge vaevaga Arro 6.46 ja Obermanni 1.30. Arro — Obermanni matsch otsustus eelmise ka suks 5.30.

1. Pöntson, Sport; 2. Arro, Sport; 3. Obermann, Järvapojad.

Sulgkaalus oli Kristal, kes Kalevist läinud üle Sporti, klass teistest kõrge-mal. Mees aga näib ka muide heas vormis olevat ja lähenevat klassimaadleja ta-sapinnale. Kristal võitis Kopermanni 2.55, Sergejevi 2.22 ja Breymuthi 4.10. Seega ei kulunud tal esimese auhinna omandamiseks kümnet minutitki.

Breymuth võitis Missi 6.50, Sergejev sama mehe 2.15, kuna Breymuth Sergejeviga sai hakkama 4.35.

1. Kristal, Sport; 2. Breymuth, Sport; 3. Sergejev, Kalev.

Kergekaalus oli üllatusmeheks noor Olle, kes vilunud Horneri ees suutis esimesele kohale tulla. Mehel oli rohkesti tehnilist taipu ja ka õiget maadlusint-kti.

Horner võitis Sepa 1.42, Käsper Treiali 1.02, Olle Sepa 9.30 ja Horner Treiali 8.55. Käsperi üle sai Olle tugeva töövõidu, kuna Horner ootamatult Olle all vajus selili 12.50. Horner omakorda võitis Käsperi 3.30.

1. Olle, Sport; 2. Horner, Kalev; 3. Käsper, Kalev.

Keskkaalu oli tulnud poolraskest A. Pohla, kes näitas ennast rahvusvahelise tasapinnani arenenud maadlejana. Ta pidas Praksile vapralt vastu 20 minutit, kus see kõige oma viha ja ka lubamatude käeväänamiste peale vaatamata suutis ainult napi paremuse enesele pigistada.

Praks võitis Vinkeli 1.40, Kuke 6.10, Liivamehe 0.15 ja Pohla, nagu tähendatud, paremusega. Pohla seljatas Liivamehe 0.50, Erdmanni 0.26 ja Kuke 3.55. Liivamees võitis Borossovi 9.25 ja Vinkeli 7.00, Kukkk Erdmanni 1.15 ja Liivamehe 18.15.

1. Praks, Sport; 2. A. Pohla, Sport; 3. Kukkk, Sport.

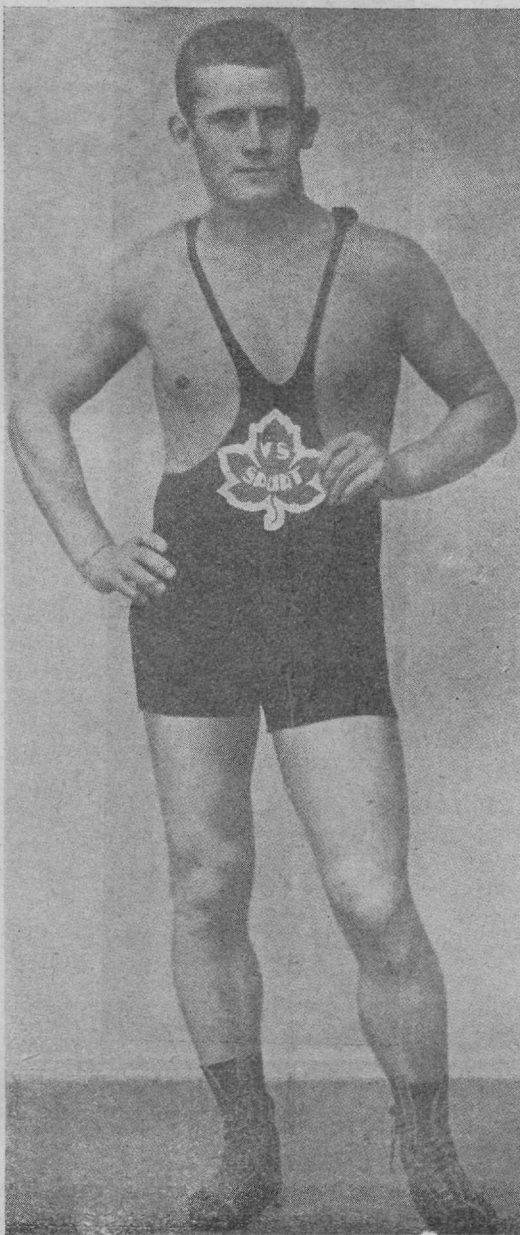
Poolraskeskaalu oli raskekaalust tulnud üle Teearu ja keskkkaalust Kullisaar. Nende kahe temperamentliku mehe matsch oli pinev ja lõppes Teearu kaotusega ta enese võttest 17.40. Kullisaar ja Kraanberg maadlesid õige tasavägiselt, parema pariteritöö eest omandas Kraanberg töövõidu. Kraanberg võitis ka Teearu paremusega, kes omakorda seljatas hästi edasi läinud Maripuu 14.30. Kullisaarel kulus Maripuu võitmiseks 16.37. Jänts kaotas Maripuule 15.50 ja Kraanbergile 5.20.

1. Kraanberg, Sport; 2. Kullisaar, Kalev; 3. Teearu, Sport.

Raskekaalus esines neli meest. Toomepuu viskas Reitsi õlgadele 3.45, O. Pohla võitis Palmi 4.12 ja Toomepuu 9.36. Palm võitis Reitsi 13.50 ja Toomepuu 12.00.

1. O. Pohla, Sport; 2. Palm, Kalev; 3. Toomepuu, Sport.

V. Väli Stokholmis.

V. Väli.

V. Väli, meie sulgkaalu maailmameister, võistles Stokholmis, kuhu rootslased kutsusid ta peajasjalikult seepärast, et võimaldada revanschi oma lemmikmaadlejale E. Malmbergile, kelle Väli oli võitnud Amsterdami finaalmatschil.

Kuid Väli tegi nüüdki lühidalt, võitis Malmbergi tööga ilmse paremuse juures parterimaadlusel. Püstimaadlusel olid mõlemad ühetugevused.

N. Petterssoni võitis Väli 4 minuti 35 sekundiga ja E. Karlssoni 7 minuti 10 sekundiga — ning esimene koht oligi käes. Rootsi lehed kiidavad Välit kõrgeklassiliseks maadlejaks, kelle tugevam külg lähivõistlus — R. Oksa treeneritud spetsialiteet. Idrottsbladet arvab siiski, et Väli enam kuigi kaua loorbereid ei löika, kuna

sellele panevat piiri uute määruste kohaselt igapäevane kaalumine. Väli ja teised mehed, kel palju kaalu alla võtta, ei jõua endid lihtsalt mitu päeva kaalus hoida.

Võistluste teistest matschidest oli huvitavam Vestergreni võit sakslase Riegeri üle ja Svenssoni 3-minutiline seljavõit sakslase Gehringi üle.

Võistluste võitjad olid:

Sulgkaal — 1. V. Väli, Eesti; 2. E. Malmberg; 3. E. Karlsson.

Kergekaal — 1. A. Malmberg; 2. J. Olofsson; 3. Hj. Johansson.

Keskkaal — 1. I. Johansson; 2. V. Ljung; 3. S. Ström.

Poolraskeskaal — 1. C. Vestergren; 2. A. Rieger, Saksa; 3. T. Sjöstedt.

Raskekaal — 1. R. Svensson; 2. G. Gehring, Saksa; 3. A. Nyman.

Pütsep ja Kusnets Helsingis.

Möödunud pühapäeval ja esmaspäeval Helsingi atleetklubi poolt korraldatud maadlusvõistlustel esinesid ka Pütsep ja Kusnets. Meie väike eks-meister Pütsep näitas jälle oma kõrget vormi, võites kaalu parima soomlase Pappise seljavõiduga 18 min. ja tulles kaalu esimeseks. Kusnets sai napi töökaotuse Kokkiselt, kuid võitis omakorda tööga Edv. Vesterlund. Kokkinen purustas maadluses sakslase Bräuniga suplessi heitmisel oma ninaluu ja katkestas võistluse.

Maadluste tagajärjed:

Kärbeskaal — 1. Pütsep, Eesti; 2. Pappinen; 3. Ryhänen.

Sulgkaal — 1. Pasanen; 2. Aro; 3. E. Malmberg, Rootsi.

Kergekaal — 1. Kerestes, Ungari; 2. Huupponen; 3. Mäki.

Keskkaal — 1. Mäki; 2. Kusnets, Eesti; 3. Sirenus; 4. Bräun.

Poolraskeskaal — 1. K. Vesterlund; 2. Helenius; 3. V. Vesterlund.

Raskekaal — 1. Nyström; 2. Vecksten; 3. Niemelä.

Amsterdam arvudes.

Amsterdami olümpiamängud on nüüd lõpulikult läbi, ka raamatupidamise korra järele. Neil päevil tõmmati viimastele arvele kriipsud alla.

Aruande kohaselt pakkusid mängud küllastajate ja sissetulekute mõttes järgmist pilti:

Võistlusala.	Pealtvaat.	Guldna.
Jalgpall	249.560	538.860
Kergejõustik	130.282	278.576,25
Ratsutus	57.501	152.287
Hoki	53.700	53.146
Ujumine	50.827	117.264,50
Avamisparaad	28.799	94.641,25
Rattasõit	26.744	62.049
Võimlemine	17.983	25.570,50
Poks	14.024	41.589,50
Sõudmine	12.406	24.126,50
Maadlus	9.354	15.243,50
Vehklemine	6.399	10.795,50
Purjetus	4.543	9.220
Tõstmine	1.167	1.162

Kokku 663.289 1.424.532

Ekraveliidu ametlik teadaanne.

Käesolevaga teatab Ekraveliidu juhatus, et liidus registreeritud Evald Elling on halbade elukommete pärast E. S. S. Kalevist välja heidetud ja liidu registratsioonist maha kustutatud.

Liidu juhatus.

KALEV TEGUTSEB HARULDASE HOOGA.

Saal täis elurõõmsat noorsugu hommikust õhtuni.

Samal ajal kui Lääne-Euroopas spordiväljadel praegu veel käimas kibedad heitlused paremuse maksmapanemiseks ja isegi meie lõunanaabril Lätil seltsidevahelised jalgpallivõistlused, on meie sportline tegevus väljadel ammugi seismas ja sportlased saalidesse ning võimlatesse üle kolinud.

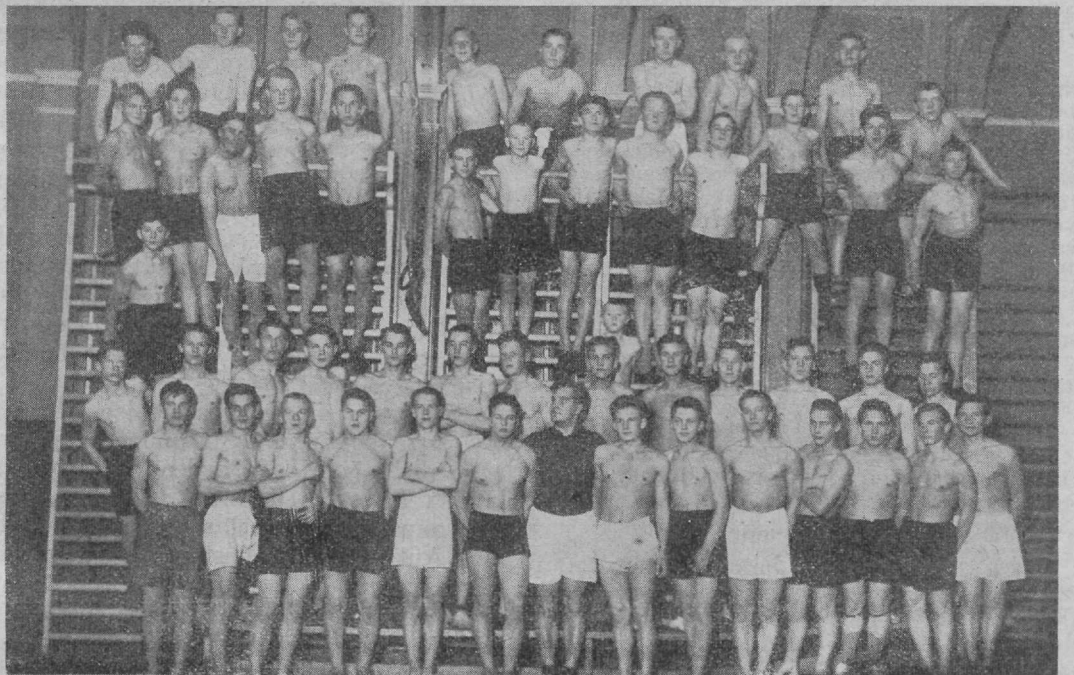
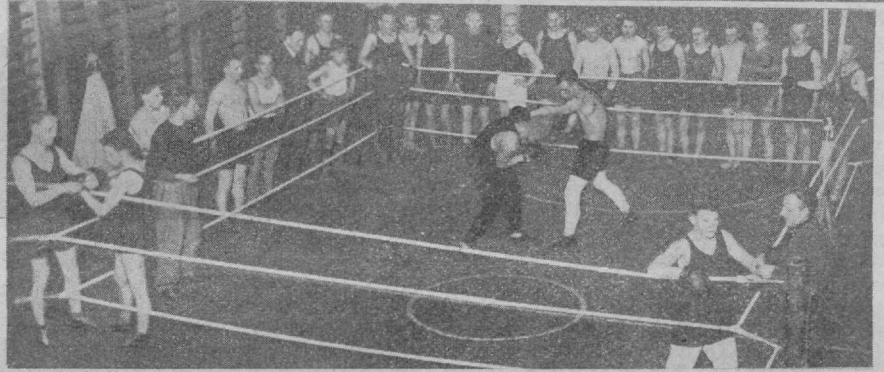
E. S. S. Kalevis algas sisetreening septembri lõpul. Esirinnas asusid tööle noorte-, poksi-, maadlus-, ping-pongi ja käsipalli-osakonnad. Oktoobri keskel asusid tööle ka teised — kergejõustik, iluuisklejad, tennis, vanadhärrad, male ja kabe. Nendega seltsisid ka Kalevi külalised — ajakirjanikkude klubi, politsei spordiring ja kaitseliidu grupid. Momendil kannatab seltsi võimla täieliku ülekoormatuse all nõnda, et uusi gruppe enam ära mahutada ei saa, kuigi selleks mitmelt poolt sooviavaldustega on esinetud. Võimlas algab töö iga päev, ka pühapäevadel, kell 8 hommikul ja kestab õige lühikese vaheajaga kuni kella 22—23-ni õhtul. Laupäeviti ja pühapäeviti, mil harilikult võistlusi peetakse, veelgi kauem. Ennelõunane aeg, s. o. kuni kella 16-ni, kasutavad võimlat Tallinna koolid ja peale seda seltsi oma osakonnad ja külalisorganisatsioonid.

E. S. S. Kalevi üksikute osakondade tegevuse juure üle minnes peab tähendama, et selts, püüdes ülespoole viia üksiksaavutuste tasapinda, annab väärilist tähelepanu noorte kasvatamisele ja üldse spordi levitamisele laiemate hulkade keskel. Nende eesmärkide saavutamiseks on seltsi juure asutatud noorte-osakond, kus alaliselt 70—80 poissi töötavad. Noorte-osakonna liikmeteks võetakse kõiki kooli- ja väljaspool kooli seisvaid laitmatu elukommetega noori, kes on E. S. S. Kalevi liikmed. Noored käivad arstliku kontrolli alla. Noored töötavad kahes grupis, silmas pidades nende vanadust, kasvu ning üldist füüsilist arengut. Osakonna tundides on maksev klassisüsteem, s. t. iga tunnist osavõtja registreeritakse ja allub üldkorraldustele. Tundides käsitatakse vaba- ja sihtvõimlemist, pallimänge, tutvustatakse poksi, kergejõustiku, maadluse, talispordi jne. aladega. Hooaja kestel peetakse sagedasti omavahelisi võistlusi. Vanemaks saades, viiakse noored eriosakondadesse, vastavalt isiku enese soovidele ja võimetele.

Peale noorte osakonna korraldab selts noortele-algajatele igal hooajal mitmesugused erikursused. Praegu on käimas poksi-, maadlus- ja iluuislemise kursused algajatele, kavatsusel on tõste- ja suusaõidu kursused. Kursustest osavõtjaid on rohkesti, nii kuidas ruumid võimaldavad. Poksikursustel käib 50, maadlusel 85 ja iluuislemises 35 inimese ümber. Noorte osakonda ja poksikursust juhatab E. Kõppo, maadlust O. Käpp ja iluuislemist E. Hiip.

Seltsi vanematel poksiijatel — poksi-osakonnal on käimas kibe ettevalmistus seltsi traditsiooniliste meistrivõistluste vastu, samuti algab ka ettevalmistus Eesti-Soome maavõistlustele, kus seltsi liikmed võistlejatena ette on nähtud. Poksiosakonnal on nädalas kolm harjutustundi, kus samuti ühiselt klassisüsteemis harjutatakse.

Käsipalli-osakonnal on kibedad päevad,

Kalevi poksi-osakonna tegevusest. Üleval: Vanemate poksiijate grupp. Keskmises reas istuvad vasakult: Mänd, Tender, Kõppo, Lepp, Valdmann, Kreekmann, Laubert, Valge, Matsov ja teised. Ees reas on vasakult neljas Luts ja tema kõrval Maasik. Keskel: Moment harjutuselt. Ringis poksiivad Tender ja Valdmann. All: Nooremate poksiijate grupp.

kuna temal võistlused käimas ja harjutustunde rohkesti. Kalev stardib tänavu ainult ühe meeskonnaga, kuna haruselts Kalevipoeg võistlustest osa ei võta, naistel esineb aga ka haruselts Kalevipoeg. Peale selle on käsipalli-osakonna juure moodustatud noorte rühm, kes jäävad reservideks ja võimaldavad vanematele korralikku treeningut.

Kergejõustiku- ja veespordi-osakonnad ning vanade härrade grupp harrastavad võimlemist ja pallimänge. Veespordi-osakonnal on nädalas üks treeningtund Voinovi basseinis. Olgugi, et nim. basseini korralikku treeningut oma väiksuse ja õhu puuduse tõttu ei võimalda, on ujumistiilide äraõppimine seal siiski võimalik. Ping-pong ja male-kabe kui „kergemad“ on omaette väikeses saalis ja peavad vahel-

damisi (vahest ka korraga) harjutusi ning võistlusi, mille tulemuseks on mitmedki meistritiitlid.

Üldiselt võib väita, et E. S. S. Kalevi sügisene tegevus on intensiivne ja rõõmsatavalt laiemaid hulki — värsket verd — haaranud, mis kindlasti tuleb kasuks Eesti üldisele spordielu tõusule. E. K.

— Elukutseliste tennismängijate paremusjärjekorra on tuntud tennisekspert Wallis Meyers seadnud kokku järgmisena: 1. Karel Kozeluh (Prantsuse), 3. Roman Najuh (Saksa), 4. Vincent Richards (Ameerika), 5. Albert Burke (Inglise), 6. Howard Kinsey (Ameerika), 7. Edmond Burke (Inglise), 8. Negro (Prantsuse), 9. H. Richter (Saksa) ja 10. H. Bartelt (Saksa).

Tartu Kalevi rahvuslised maadlus- ja tõstevõistlused.

Miller 112,5 kg ja Luiga 140 kg.

3. ja 4. nov. k. a. korraldas Kalev oma uues kodus hooaja esimesed rahvuslised maadlus- ja tõstevõistlused. Osavõtjaid üsna rohkesti Tartust, Tallinna Kalevist, Sindi Kaljust ja Pärnu Tervisest.

Maadlused üldiselt kahvatud, väljaarvatud mõni ainuke paar. Võistlejad on paljud noored algajad, vähese tehnilise lihviiga. Paistab, et kõige tähtsam on võit, see teeb mehed hiigla ettevaatlikuks, ei juleta üldse võtteid teha ja maadlus kujuneb maitsetuks matil tammumiseks, või matilil väljajooksmiseks, iseäranis, kui vastased ühejõulised.

Võistlustahet meestel on, sitkust ka, esivõistlusiks võib Tartugi üllatusi pakkuda. Ühtlasi peab märkima asjaolu, et raskekaal nii maadluses kui tõstmises on Tartus, võib olla Eestis üldse, välja suremas. On olemas üksikud haniarvad vanad tuntud meistrid, kuid noori pole juurde tulemas. Nii pole Tartus peale Kasakovi maadluses ühtki raskekaalu meest, kuna tõstmises polegi ühtki meest.

Ka püütakse igasuguste abinõudega ennast kergemas kaalus hoida, unustades seejuures ära (eriti noored), et organism kasvab, ja kasvamise takistamine täieliselt kahjulikuks osutub. Sarnane klassiline näide oli Miller: 2—3 päevaga pidi ta, et sulgkaalus võistelda, üle 10 naela maha võtma; esimeseks päevaks oli kaal enam vähem korras, kuid teisepäeva õhtuks oli mees juba mõni nael raskem, mille tõttu ka ta head saavutust 112,5 kg, mis 5 kg võrra parem E. rekordist, ei saanud rek. lugeda. Igatahes ei puudu Milleril kergekaalus paremuse väljavaated, mees on eriliselt hea konditsiooniga, hea tehnikaga, terasvibuna kiire kangi all.

Ka sümpaatne Luiga (Tall. Kalev) teenis tartlaste poolehoidu, pörutades kahe käega tõukes 140 kg, mis ta elus võistlusil suurim tagajärg ja üldse kolmas eestlane Luhaääre ja Tammeri järgi, kes nii palju tõuganud. Olgu märkida, et Luiga kaalub 93,5 kg. Luhaääre puududes on ta tema kindel asendaja. Võib olla, oleks Luiga veel tõuganud, kuid Kalevi kangile polnud enam raskust juurde lisada ja seal lausus kohtunik hra Palm sõnad: Tõstaks veel, kuid pole midagi tõsta! —

Ka Kukk oli oma löögivormis, tõugates kahe käega 130 kg ja kogusummas kolme tõstega 312,5 kg. Adamson (Sindi Kalju) näitas head tööd, olles ise poolraskek., ja saavutades 300 kg. Esines ka noor tõstja Petterman (P. Tervis) poolraskes kaalus, saavutades 265 kg. Jäi küll mulje, et mees võiks kergejõustikule, iseäranis kuulile ja kettale paremini sobida oma pika kasvuga, kui tõstekangile.

Maadluse tagajärjed olid:

Kärbeskaal: 1. Jurkson (Sindi Kalju); 2. Meister (Tartu Kalev); 3. Ranken (Tartu Kalev).

Sulgkaalus: 1. Volt (Tartu Kalev); 2. Mitt (Sindi Kalju); 3. Urm (Tartu Kalev).

Kergekaal: 1. Laan (Tartu Kalev); 2. Toots (Tartu Kalev); 3. Kukk, J. (Tartu Kalev).

Keskkaal: 1. Reimann (Tartu Kalev); 2. Laas (Pärnu Tervis); 3. Villa (Tartu Kalev).

Poolraskekaal: 1. Zetterman (Tartu Kalev); 2. Vink (Tartu Kalev).

Raskekaal: 1. Kasakov (Tartu Kalev).

Henri Desgrange,

Prantsuse suure spordilehe L'Auto (100.000 eks. päevas) peatoimetaja ja väljaandja sai neil päevil oma teenete eest rahva tervise ja kehalise kasvatuse heaks auleegioni komanderi märgi. See on suuremaid aumärke üldse, mida Prantsuse vabariik annab välja kodanliste teenete eest.

Vastavas aktis rõhutab Prantsuse sõjaminister Painlevé, kellele ühtlasi allub kehalise kasvatuse departemang, Desgrange'i väljapaistvaid saavutusi. Ta märgib värsket auleegioni komanderi kui suurema osa Prantsuse kehalise kasvatuse asutuste loojat. Paljud tema poolt alustatud spordivõistlused, nagu ringsõit ümber Prantsusmaa, ujumine läbi Pariisi, käimine ümber Pariisi, „populaarne cross-country“ jne., on terve rahva täitnud spordikirega.

Praegu 64-aastane sporditegelane näeb ise noor ja jõurikas välja. Iga hommikul enne büroosse astumist sooritab ta jooksureeningu Bois de Boulogne'is. Ta juhtkirjad ja eeskujud on paljudki suutnud võita enese tervise ja keha eest hoolitsemisele.

Nooruses oli Desgrange ise väljapaistev rattasportlane. Siis pidas ta pikemat aega rattasõiduteed Bordeaux's, asutas siis kuulsa Parc de Princes ja 1900. aastal ühes oma spordikaaslase Victor Goddet'ga lehe Auto-Vélo. Sellest arenes välja praegune L'Auto. Veidi hiljem ehitas ta hiiglamaneeshi Velodrom d'Hiver, kus alaliselt peetakse suuri rattavõistlusi, poksimsatsche ja muud. 1924. aastal peeti seal ka olümpiamängude raskejõustiku võistlused.

Maailmasõja ajal moodustas Desgrange kehalise kasvatuse komitee, millest hiljem arenes riiklik kehalise kasvatuse departemang. Desgrange on ise ka selle asutuse liige. 53-aastasena läks Desgran-

ge ise lõpuks ka vabatahtlisena sõjaväljale ja tuli sealt auleegioni ristiga kroonitud ohvitserina tagasi. Peale sõja lõppu on ta pühendanud kogu oma jõu kehalise kasvatuse arendamisele Prantsusmaal, annetades tihti ka suuremaid rahasumme selleks otstarbeks.

Sportarstlikke näpunäiteid.

Dr. A. Weiss.

V.

Kehalisi harjutusi tehes olgu seljas vähem riideid, et valgus ja päike paljale kehale mõjuda võiks. See peaks kõigile iseenesest selge olema, kuid ta pole siiski nii. Üleliigse põletamise eest peab hoidma, sest see kutsub mitmed halvad nähud esile.

Päikesekiired koosnevad — valguse kiirtest (punane, kollane, roheline, sinine, violet), keemilistest — ultraviolet (külmanud kiired) ja soojusekiirtest — ultrapunased. Päikesevanne võttes on meil alati tegemist ultrapunaste ja ultraviolet kiirtega. Soojusekiired kutsuvad higi esile, mille tõttu kehakaal langeb. Keemiliste kiirte mõjul tekib naha punetus, mille möödumisel nahk pruuniks muutub, sest nahas on rohkesti pigmenti tekkinud. Pigmenti ülesandeks on nahka kaitsta edaspidiste päikesepõletiste eest. Algame meie päikesevannidega tasa ja targu, siis ei teki nahaärritusi. Päikesevanne on soovitatav järgmiselt võtta:

1. päev 2×10 min. päikest sportsärgis ja lühikestes pükstes.

2. päev 2×10 min. päikest sportsärgiga ja pükstes ja 2×15 min. päikest särgiga ja pükstes.

3. päev 2×20 min. päikest särgiga ja pükstes ja 2×25 min. särgiga ja pükstes.

4. päev 2×30 min. päikest särgita pükstes ja 2×15 min. päikest särgiga ja pükstes.

5. päev 60—80 min. särgita pükstes ja ilma vaheajata.

Esimesest kuni viienda päevani on soovitatav üksikute paistmistega vahel vähemalt 10—15 min. vahet pidada. Peale viendat päeva võime vabalt pikemat aega palja kehaga päikese paistel viibida. Lamamisest päikese paistel hoiduda; parem on päikesevanne võttes liikuda. Külmade, niiskete ja tuuliste ilmadega ei tohi neil kaua viibida kerges spordiriietuses. Pole kunagi soovitatav enne ja pärast sportlikke harjutusi lühikestes pükstes spordiväljal tolgendada, sest muudetud vereringvoolu mõjul on siis lihasrebendid sagedased. Harjutusi lõpetades kohe soe särk ja pikad püksid selga tõmmata, et kehasoojust alal hoida.

Päikesevanne iseäralduseks on, et keemilised kiired muudavad inimese ja loomade kehas ette tulevad provitamiinid (eelvitamiinid, mida organism veel kasutada ei saa) vitamiinideks ümber, mis kehale väga tarvilikud. Muuseas on päikesevannide mõju üldiselt sarnane õhuvannide omale. Ainetevahetus muutub palju intensiivsemaks. Päikesekiired mõjuvad elustavalt organismile, ärritavad üksikuid rakke ja virgutavad neid signemisele ja kasvule. Ühe sõnaga, kus on päikest, seal on elukaldused tugevamad, rõõmsamad ja palju kiiremad, kus punaseid vereliblesid tekib rohkesti juure. Seega on päikesekiired mõjuvama abinõuks verevaesuse vastu, kuid nõrgad ja verevaesed kannatavad päikest halvasti ja seetõttu peavad olema väga ettevaatlikud. Tiisikuse puhul on päikesekiirte väga hea mõju. Iseäranis hästi mõjub päike luu- ja haava (kirurgilise tuberkuloosi) tiisikusele. Kopsuhaigetele (kopsu-tuberkuloosi puhul) on ka päike väga soovitatav, kuid siis peab hästi ettevaatlik olema, et kiiretamiseks liiale ei minna. Paremini on kui siin arsti nõu järele talitatakse. Päikesevanni võtmine ripub just kopsutiisikuse iseloomust ja raskusest. Toimitakse siin asjatundmatult, siis tehakse rohkem kahju kui kasu ja haigus võib tublisti halveneda.

Päikesevanne on väga soovitatav ühendada suplemisega, siis on mõju suurem. On keha liig palju päikest saanud, siis tekib naha põletik, mille puhul on tarviline nahka salvi või õliga (vaseliini, oliiv- või linaseemne õliga) võida. Nii toimides möödub naha põletikud kergemini ja kiiremini. Paistavad päikesekiired pikemat aega katmatule peale, siis tekib peaaugkelme ärritus (põletik) ja meil on tegemist päikesepistega. Tunnused on siin järgmised — nagu punane, peavalu, silmade ees pime, oksendamine, südame tööamine ja hingamine muutuvad nõrgaks, hiljem tekib minestus, krambid ja lõppeks võib järgneda surm. Abi andes tuleb haige viia kohe vilusse, pea kõrgele asetada, pähe panna külma-vee kompressid, vett rohkesti anda juua, kui hingamine halb — teha kunstlikku hingamist ja anda juua kohvi või teed.

Tõstmises:

	Kahega s.	Kahega reb.	Kahega t.	Kogusumma
S u l g k.				
Miller (Tartu k.)	70 kg	+ 75 kg	+ 110 kg	ja 112,5 kg = 225 kg
Rankel	47,5	+ 47,5	+ 65	= 160
K e r g e k.				
Mitt (Sindi k.)	60	+ 60	+ 80	= 200
Pajor (Tartu k.)	57,5	+ 50	+ 72,5	= 170
Kraav	77,5	+ 75	+ 107,5	= 260
K e s k k.				
Konsen (Tartu k.)	57,5	+ 55	+ 75	= 187,5
P o o l r a s k e k.				
Peterman (Pärnu t.)	80	+ 80	+ 105	= 265
Lohuaru (Tartu k.)	75	+ 80	+ 105	= 260
Adamson (Sindi k.)	85	+ 95	+ 120	= 300
Sörasson (Tartu k., keskk.)	70	+ 70	+ 95	= 235
Kukk	90	+ 95	+ 127,5	(130) kg. = 312,5
R a s k e k.				
Luiga (Tallinna k.)	90	+ 95	„(100 v.v.) + 130 (140) „	= 315 „ J. L.

Avalik kiri hra Joh. Villemsonile.

Nagu minule nüüd Teie avalikust vastusest selgub, on mõtetus Teiega vaielda, sest Teie ei poolda ridade kvantiteeti, vaid kvaliteeti!

Et Teie aga nähtavasti ei suuda selles asjas minuga nõus olla, seda tõendab Teie kõrvalepüülemine minu avalikus kirjas esitatud küsimusest ja selle asemel, et vastata esitatud küsimusele, asute suure agarusega rehabiliteerima oma tegevust 1. jaan. 1927. kuni 31. jaanuarini 1927. a.

Alles kirja lõpus jõuate viimaks minu poolt esitatud küsimusele ja teete otse pöörava leiduse, et Toomas Kivi ei olevat Teie arvamist täpselt edasi annud! — Väga huvitav!

Agas kas siis Teie seda ei märganud varemalt, sest Spordilehe toimetusele oleks vist kindlasti ära toonud Teie õienduse.

Teie tegevus Põhja-Eesti instruktoriga huvitab mind vähe, sest minevikust otsitud vigade korrutamine ei ole kangakudumine meie noorele alasti spordiliikumisele. Mina lootsin, et Teie peale selle kui olite minu tegevust jutuaajamises Toomas Kiviga kõvasti materdanud, esile toote ka uusi mõtteid ja kavatsusi, mille tõttu kirjutasingi Teile avaliku kirja, et sundida Teid astuma avalikkuse ette, et siis avalikkusele selged oleksid need põhjused, mis sundisid Teid seni ni kõndima „rusikas taskus“.

Peaaegu kahjuks Teie teatama, et olen selles rängasti eksinud, sest süüdi on ainult Toomas Kivi, see „vaene algaja ajakirjanik“, kes ei suuda Teie keerulisi mõttelende paberile panna nii kuidas Teie seda soovite ja milline Teie tuju.

Kas ei ole ehk Teie ise oma arvamist muutnud ja leidnud, et kursusi tuleb ikkagi korraldada ja et see ikka peaks kuuluma minu kui kehalise kasvatusinspektori tegevusalasse?

Olgu see asi Teie kavatsustega ja ettepanekutega kuidas ta on, aga enam järjekindlust oleks küll hädasti vaja, sest ilma selleta ei saa lihtsalt korralikult vaielda, nii et sellest liikumise juhtidele teatud kasu oleks.

Kõik need kursuste jaotused ja vanemate inimeste ligi toomine on minu abiliste hr-de instruktoriga poolt juba läbi viidud ja Teie katse tuua mulle eeskujuks Noorte Meeste Kristliku Ühingu tegevust 50-aastaste kursantidega on väga ja väga abutu ja äraiganud. See ei ole ju midagi erilist, kui võimaldatakse vanemaile inimesele osavõtt kursustest, kuid eriline on see soovitus, et mina peaks instruktoriga aega ja riigi raha kulutama selleks, et nemad lubaksid omi lapsi sportida.

Kehakultuuri sihtkapitaali valitsus on otsustanud erilist rõhku panna noorte kasvatusel, kuna vanemate inimeste ligi toomine on iseendast mõistetav, ilma milleta organiseerimistöe mõeldav ei olegi. Et selleks aga erikursusi vaja korraldada pole, on vist ka vähikulegi selge.

Et Teie aga ikka veel liitide ignoreerimisest kõnelete, siis olen sunnitud Teie tähelepanu juhtima Teie oma uksealusele, mille läve üle Teie mulle teatate valed koosoleku-päevad, nagu see juhtus hiljuti. Teie teatasite, et talvespordi liidu koosolek peetakse liidu ruumes teisipäeval, 9. oktoobril, ja õhtul kui mina kohale ilmusin, ei tulnud ühtki härrat koosolekule, ja et ka Teid, hra Villemson, näha ei olnud, siis olin sunnitud olukorraga leppima.

Et aga mina ei olevat ühtki liitu informeerinud kursuste korraldustöödest, on otsust lõpuni Teie väljamõeldus ja kavakindel tõsiasjade vassimine.

Juba Teie avalik teadaanne avalikkusele näitab kui suur mees Teie vähemalt olla tahate, kes põhjalikult minu tööulatust on mõõtnud ja kindlaks teinud, et seltskonda ähvardab kohutav eelarvamine „kehalise kasvatusinspektori tegevus kannatab ametnikkude rohkuse all“.

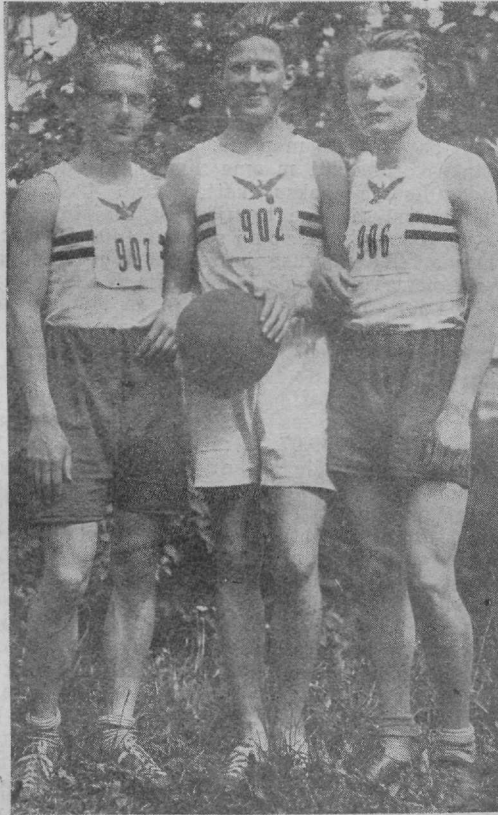
Teate, hra Villemson, kui Teie tulete minult pärima, et mis olete teinud sel ja teisel alal ja ise leiata kohe paraja vastuse „mitte kui midagi“ — siis võtke korrakski vaevaks sõita provintsi tutvunema kohapealsete tegelaste arvamistega ja võrrelda seda arvamistega liitide suhtes, mis viimasel ajal isegi Spordilehes kajastust leidnud. Muidu kutsuksin meeled Teid oma büroosse ja tutvustaksin Teid tehtud tööga, kuid et Teie oma te kahjuks omapärase arusaamise tehtud ja kavatsetava töö kirjeldusest ja isiku enese hindamisviisidest, siis loobun.

Mina isiklikult ei tule Teilt küsima, mida Teie olete teinud kogu selle 8-aastase liitide tegevuses oleku ajal ja ei hakka sellele ka vastust otsima juba sel lihtsal põhjusel, et pean seda sündmatuks. Pealegi ei leia ennast sarnaste küsimuste esitajaks ja vastajaks olevat, iseäranis

just vaieluste korral, et alal hoida asjalikkust ja ära hoida isikule kallalekippumist, minu poolt esitatud kirjas mittepuutuvat küsimustega.

Kui Teie aga arvate heaks ja peate hädatarvilikuks oma avaliku kirja stiili lopsakust illustreerida küsimustega: „mida olete teinud sel ja teisel alal“ ent kohe leiata ka vastuse, et „mitte aga midagi“ ja seda kõik minu vaevalt aastase töö järgi, siis on Kehakultuuri Sihtkapi-

Kolm lubavat Viljandi noorsportlast.

Vasakul: Benno Äniline, elukoht Lossi tän. 19, Viljandis. On viieteistkümmend aastat vana. Kergejõustikus näidanud, tänava esmakordselt võisteldes ja harjutama hakates, järgmisi tagajärgi: 100 m 11,9; kaugus 5,89; kolmik 12,79; kõrgus 1,50. Peale selle on võrdlemisi hea võrkpallimängija. Puudub asjatundlik juhatus. Tarvitaks ka õhutat.

Keskel: E. Dorbek, Lossi t. 11, Viljandi. Seitseteist aastat vana, võrdlemisi keni tagajärgi saavutanud jooksudes ja hüpetes. Eriti on ta huvitatud tennisest. Viljandimaa esivõistlustel raius ta finaali. Finaalvõistlus on praegu veel pidamata. Tarvitaks hädasti juhatus ja õhutat.

Paremal: Valter Kalam, Suurturg 9, Viljandi. Harrastab kergejõustikku. Võistelnud ainult oma koolivaheajal võistlustel. Senistest tagajärgedest: 100 m 12,4; 200 m 26,9; kaugus 5,60; kolmik 11,65, kõrgus 1,45; kuul (5,44 kg.) 12 m; ketas (1,5 kg) 36,50; oda (600 gr) 40,50 m. Seitseteist aastat vana, 172 cm pikk, 65 kgr. raske.

Viimane kirjutab: Tagajärjed näivad kehvad, kuid see mind ei heiduta. Püsivus viib sihile! Loodan olla üks Los Angelesi edukamaid Eesti atleete. Lugenud olen E. Spordilehte järjekindlalt, samuti ka Saksa sellist kirjandust. Kooli vaheajal teen põllutööd maal. Kuid see ei soodusta kuidagi arenemist. Sooviksin leida, kas ainult Viljandiski, sobivamat ametit. Tahtejõust ei ole puudust, olen seda järjekindlalt harjutanud.

Pilt on võetud pärast kaitseliidu võistlusi Pärnus kevadel, kus kõik kolm edukalt võistlesid noorte klassis.

tali valitsus küll halvasti teinud, et Teie, hra Villemsoni asemel mind on valinud kehalise kasvatusinspektori kohale.

Kordan veel kord, et olin Teie jutuaajamisest Toomas Kiviga niivõrd üllatatud, et sule kohe pihku haarasin ja Teilt küsisin, kuidas tuleks kehakultuuri levitada ilma kursusteta, et neid näpunäiteid ära kasutada oma vastutusrikkas tegevuses.

Kuna aga nüüd Teie vastusest selgub, et Toomas Kivi ei olevat Teie arvamist edasi annud täpselt ja Teie ikkagi kursusi pooldate ning arvate kursuste korraldamistööd kuuluvat minu tegevusalasse, siis olen sunnitud Teile teatama, et olen pettunud rängasti, sest lootsin Teilt sootuks midagi muud!

Lootes, et Teie peale minu aastase tegevusega tutvunemist jääte rahule, seda enam, et olen kõigiti tänulik iga asjaliku märkuse eest, palun vabandada, kui olin sunnitud Teie avalikust kirjast tingitud põhjusel kõrvale kalduma lühidusest ja asjalikkusest. Loen omaltpoolt poleemika sellega lõpetatuks.

Ernst Idla,
Kehalise Kasvatuse inspektor.

Jalgpalli hooaja lõpp Tapal.

Peale pikka vaheaega peeti Tapal 28. okt. s. a. hooaja viimast võistlust Tapa k-malevk. sp. klubi ja Tall. väikeseltside meeskondade vahel. Kuna tallinlased õieti nädal varem tulema pidid, mille järgi ka ettevalmistusi tehti, ei olnud tapalased sugugi vähe üllatanud kui pealinnalased pühapäeva hommikul Tapale ilmusid. Mõni asi ootamatult tulnud, ei saanud tapalased nii ruttu tait meeskondagi kokku. Nii asus tallinlaste vastu platsile Tapa meeskond 10 mehega — peaaegu II-ne garnituur, kuna tavalikust koosseisust puudusid Petrov, Reitsak, Udras, Jürvetson ja Liblik. Vaatamata asjaolule, et üle kuu aja palli ei löödud, võtab initsiivi oma kätte Tapa meeskond. Juba esimestel minutitel on tapalastel värvavõimalused, millised aga libeda tõttu luhtuvad. Veerandtunni järele lööb tf. Mikkin 1:0 Tapa heaks. Ka 2:0 ei lase kaua oodata. Selle teeb Burm Kulli ilusast söödust. Mäng seisab järjest Tall. värava all.

Teine poolaeg algab Tapa uue pealetungiga, kuna vastase nõrkust tuntakse. Ja juba põrutab Mikkin 3:0 Tapa heaks. Nüüd toibuvad ka pealinnalased. Mõni min. enne lõppu löövad nad 3:1. Mängu aeg on läbi, kuid kohtunik laseb üle. Selle aja sees õnnestub pealinnalastel 3:2 lüüa, mis ka lõpptagajärjeks jääb. Üldiselt oli mäng keskmine. Tall. meeskond oli ootamatult kahvatu, vaatamata mitmele tuntud nimele. Täies koosseisus poleks Tapa kuueväravaline võit palju olnud. Tapa msk. pearemad olid pb. Tamm, th. Kull, tf. Mikkin ja pä. Plutus. Tallinlastest paistsid välja Einmann (junior) ja th. Tiido, — väravadid rahuldasiid.

Tapa meeskond näitas kogu hooajal head tasapinda, mida tõendab rida võite, nagu Viljandiga, Rakverega ja parimate Tall. väikeseltsidega. Suure tõuke andis kahtlemata treener Einmanni lühike õpetus.

Inglise tugevneb.

Inglismaal näib mõte tekkinud olevat sportlikult oma asumaid enese lipu alla hakata koondama, et Los-Angelesi olümpiaadil tugevamini esineda ja Ameerikale konkurentsi pakkuda. Esimeseks sammuks selles suunas oleks Suur-Briti esivõistlused 1930. aastal Kanadas. Nõusoleku sarnaseks ettevõtteks olevat annud juba Austraalia, Kanada, Lõuna-Aafrika, Iiri ja Schoti.

Taani — Norra 4:3.

Maadlusmaavõistlus nende kahe vahel tõi teenitud võidu eelmisele. Originaalsel kombel maadeldi 7 kaalus. Kärbeskaalus võitis Mafden (Taani) — Peterseni (Norra), kukk-kaalus Martinsen (Norra) — Anderseni, sulgkaalus Egeberg (Norra) — Jenseni, kergekaalus Dahl (Norra) — Meyeri, keskaalus Martinsen (Taani) — A. Larseni, poolraskekaalus Nielsen (Taani) — Mobergi ja raskekaalus E. Larsen (Taani) — Davidseni.

— Weightman-Smith tõstis peale mitmekordse parandamise L.-Aafrika odaviske rekordi 63.89 peale.

— Lily d'Alvarez, maailmakuulus Hispaania naismeister tennis, võtab praegu Londonis õhusõidu kursusi, et lenduriks hakata.

Tartu kergejõustiku ülevaade.

Tänavu on IX olümpiaadi aasta. Kas just olümpiaadi tõttu või muil põhjusil on kergejõustik mõõdunud hooajal Eestis suuri edusamme teinud ja Tartus iseäranis.

Tartu edu põhjusiks võiks olla:

1) talvine olümpia ettevalmistus; 2) noorte kursused — massilise osavõtu juures; 3) rohkearvuline võistluste korraldamine; 4) huvi tõus kergejõustiku vastu; 5) vanemate sportlaste heatahtlik suhtumine noortes ja 6) Poiste spordillidu asutamine.

On kerkinud esile rida noori, ja üsna tusedate tagajärgedega. Veidi vanemad kergejõustiklased on ka tunduvat edu saavutanud. — Seda edu peaks edasi arendatama ja just talvise ettevalmistuse näol. Kahju, et pole kuulda olnud olümpia ettev. komitee tegevuse jätkamist eeloleval talvel. — Või arvatakse küllaldaseks ettevalmistamise jätkamist — „viimase tunni“, s. o. olümpiaadi aastal — 1932. Ei, seda tuleb jatkata kohe!

Talvine ettevalmistus (võimlemine, talisport, käigud, saun, massaash jne.) on just hädatarvilik edu saavutamiseks, sest talvel parandatakse stiilivigu, arendatakse keha, kogutakse jõudu tulevaseks hooajaks jne. Loomulik, et edu ei saa olla, kui pika talve tõttu eemale jäädakse treeningust, alates kevadel väljatreeningut — ilma eeltreeninguta. Peab leitama võimalusi vastavate asutuste (liitude ja sihtkapitali) poolt — „asjale elu sisseajamiseks“. Nimetatud asutused on praegu kahjuks sõjajalal, arutades probleeme, mis on nad teinud, kuid kõrvale jättes, mis tuleks kiiresti ette võtta ja ära teha. Hea tahtmise juures võib paljugi ära teha, meie kitsateski saali- ja majandusoludes ja tagajärjeks on, et meie tegevusportlaste perekasvab mitmekordseks praegusest Los Angelesi olümpiaadiks, sisaldades eneses mitmeidki — kuld-, hõbe- ja pronksmedali kandidaate. — Ja seda kindlasti!

Osalise edu takistuseks on veel keeld keskkoolide õpilaste kohta liikmeks olla sportliiklades organisatsioonides ja nende poolt korraldatud harjutustest ja võistlustest osavõtmises. Mõned Tartu keskkoolide õpilased, kes julgeldid osa võtta avalikest võistlustest, said semestri alul suure „peapesu“ osaliseks; üksikutele tuli isegi koole vahetada ehk koolist välja astuda. Suurem arv kergejõustiklasi on just võrsumud keskkoolidest. See keeld aga võtab mõnelgi talendil harjutusvõimalused ja tahtmise edaspidiseks eduks, sest meie koolide võimlemine ja sport on seniajani olnud madalal järjel. — Välismaal pole sarnast keeldu koolides — spordi vastu, neil on isegi asutatud erispordiseltsid.

Kunas võrsub meil sarnane keskkooli õpilane, kes viibib olümpiaadi võitjate austusõhtul ja kellele palub suurim riigimees kooli direktorilt üht vaba päeva!

Tänavu on Tartus ilmsiks tulnud rida noori, kes võivad vanematega sammu pidada, isegi ületades neid. Nimetada väärivad sel aastal esmakordselt startivat Gustav Sule't (võitis Tallinn-Helsingi linnavõistlusel — odaheite). Sule paremad tagajärjed: oda — 57,21 m, teivas — 3,36, kõrgus — 171, kuul 12 m ümber ja ketas üle 36; tema võiks omi tagajärge parandada, kui harjutaks starti ja jooksu, sest hoog on liig nõrk ja lonkav. Hoota hüpete meister Ferd. Ütt on näidanud, et temast võib saada hea sprinter, saavutades suvega — 100 m 11,3 ja 200 m — 24,1 ka hüpped ja visked pole just nõrgad. Häid eeldusi parimaks keskmäädejooksjaks saada on noorel — Anker'il ja Uuemann'il. — Peale nende on suur rida noori talente, kelledest võime midagi loota.

Varem tuntumatel on samuti pea kõigil edu olnud. Jooksud: Labent kordas 100 m Eesti rekordi — 11,0 ja asja tõsisemalt võtmisel on temalt loota jookse alla 11,0. K. Schütz jooksis — 100 — 11,1 ja 200 E. rekordist paremalt — 22,8, kuid peab veel õppima, sest kätetöö ja kehahoid jätab soovida. Korol näitas ennast hea 400 m jooksjana, kattes 15,9, kuid treeneris korraldust; 800 m sobiks talle ka. Frischil oli ka edu. Kitsing oli endiste võimete juures, kuid treeneris ainult mõned korrad hooaja kohta. Evald Gern kuulub Tartu kaunima stiiliga jooksjate hulka, kuid jõu puudus annab ennast vahel tunda; on edu saavutanud: 400 m — 53,0 ja 800 — 2,03,6 jookstes. Kõva spordimehe elu pidav ja hoolsalt treeneriv Herb. Michelson on jõudnud paremaks Tartu keskmääde jooksjaks, näidates: 800 — 2,05,4; 1000 m — 2,46,5 ja 1500

— 4,26,5. Teist aastat keskmääde jooksu E. Koroko on 1500 m katnud 4,20,0 ja 3000 m — 9,29,5; temalt oleks enamgi loota — korralikuma treenerimise juures — tänavu harjutas vaid mõned korrad enne tähtsamaid võistlusi. — Karl Laas, pikamaadejooksja, areneb tuntuvalt; ka keskmäädes võib tal edu olla, seda näitavad ta ajad 1000 m — 2,48 — ja 1500 — 4,22,0. Laas parandas tänavu E. rekordi — 3 miilis — 15,55,8 ja 20 km — 1,13,51,0, seades maratonis E. rekordi normi — 2,58,10, peale selle — 6 Tartumaa rek. parandanud. — Edu on väiksemal määral olnud keskmäädejooksjail: Valdneril, Aronil, Jaaniadol. Soonbergil polnud võimalust oma paremaid võimeid näidata kaitseväge teenistuse tõttu.

Visketes-tõugetes on hoolsa treeningu tõttu tunnustatud edu saavutanud — N. Feldmann, keda võib tänavu Eesti paremaks viskajaks arvata. Kuulis parandas ta rekordi 14,47 m peale, kerges kuulis — 16,49 ja ja kettas — 44,86 m peale. G. Kalkun võitis ketta rekordi 45,61 m oma nimele tagasi; ta parandas hooaja jooksul kettarekordi 4 korda ja kuulub oma viimase tagajärjega maailma paremate hulka. Eriksoni saavutus 40—80 m kettahetites tema nooruse juures on tähelepanuvääriv; temast võib saada järeletulija Kalkunile ja Feldmannile, 40 m ligi on jõudnud veel Ritsland ja Kohh, kes on ka arenemise ajajärgus. Rida mehi 34—38 m saavutustega on tagavaraks. Odavise — edeneb jõudsasti. Kui eelmisel aastal pääsis ainult üks ligi 55 m, on neid tänavu kes üle 56 jõudnud — neli: J. Schütz — 59,07 ja G. Sule, Järvi, Lielenthal üle 56 m; üle 50 on heitnud: Erikson, Niggol, Kohh. Kuuli harrastatakse Tartus massiliselt, sest vähese harjutusplatsi vajamisel võib iga õhtu näha mitmes kohas tõukajaid. Peale Feldmanni oleks mainida nime kohast J. Simson, saavutades — 13,61 (treeningul 14,20), kuid mees on veel liiga „roheline“, peab asja talvel tõsisemalt võtma, kiirust ja õiget „nõksu“ ära õppides! Feldmann ja Simson on mehed, kes võivad jõuda üle 12 m. Raskus ja vasar on vähe harrastust leidnud, viimase vastu tõusis sügisepoole huvi, kuid viskeriista liig kiire purunemise tõttu võttis see meestelt treenerimise isu.

Hüpetes on edu olnud vähem, kuid üksikuid tippsaavutusi on kätte saadud siiski. Roh-ti kõrgus 185 E. rekordi näol on meie suuremaid tagajärge, kuid mees on liig kõrkuv, saavutades teinekord 20 sm alla. Suurimaks hooaja hüppajaks tuleb pidada — Aleks. Jakobsoni, kes saavutanud suurt edu, näidates kauguses 660 m, kolmikus 14,02 m ja kõrguses 170. See mees areneb kindlasti veel. — Labent on kauguses näidanud 681 ja 7 m ületamine temalt pole palju. Martinsonist on saanud kindel 170 mees, kes korduvalt selle tagajärge ikka „välja punnis“, kui teised oma normaalsest 10 ehk rohkem sm vähem saavutasid. Ev. Kink näitas 10-e võistluses head vormi kõrguses, hüpatas 175 puhtalt. Kolmikut treenerivat V. Mäge, kes liig kõrkuv oma alal, loodaks näha keskmäädejooksjana, eeldusi selleks on. Teivashüpe pole tänavu Tartus saavutanud edu, Reischer ja Martin pole kätte saanud oma endiste aastate tagajärge; Mihelson, Kallas ja Kink kordusid vanu saavutusi, juure tulnud on ainult Sule, parema tagajärjega 3,36.

10-evõistlejaist on Ev. Kinkil edu olnud, saavutades E. meistri koha — 6.194,20 punktiga, loodab tuleval hooajal kätte saada 6.800 p. Kinkil tuleb jooksude peale rohkem rõhku panna. Ka Niggol on aastaga hästi edenenu. J. Laurson, kellest 10-e v. loota ka head tagajärge, on sunnitud eemal olema treeningust jala vigastuse tõttu. Ferd. Üttist võib saada ka ideaalne 10-evõistleja, kui tõkkejooksu ja teivashüpet viitsiks harjutada.

Tartu nais-kergejõustik on kängu jäämas, pere on kokku kuivanud, kuid üksikuid tagajärge on siiski saavutatud — visketes ja pikamaajooksudes. Paremaks nais-kergejõustiklaseks osutub Tartus prl. Lydia Raudsepp, kes on mitmekülgne ja hea võimetega. 800 ja 1000 m on tema nimel Eesti rekordi, vastavalt aegade: 2,45,8 ja 3.33,9. Kauguses saavutanud 4,65, kõrguses 1,35, oda üle 31. — Ka prl Kõiv on tagajärge parandanud. Uutest nimedest väärivad 60 ja 100 m jooksjad tähelepanu: preilid — Kompus, Hopp ja Schaback.

Eesti rekorde on Tartu kergejõustiklaste poolt parandatud — 11 ja Tartumaa 32. Võistlusi peetud hooaja jooksul — 15 (neist Kalev — 10). Peale selle on Tartus asuvad väeosad kergejõustikus suuri edusamme teinud. Keskkoolide ja ülikooli

poolt on peetud ka rida võistlusi, purustades hulk oma rekorde. „Poiste spordi liit“ algas suvel hoogsalt oma tegevust — H. Nüleri juhatusel.

Möödunud kergej. hooaeg oli Tartus tegevus- ja tagajärjeras, edu on olnud mitme endise aasta võrra.

Ed. Jn.

Spordiäri

RESEV-RESEL

Tallinn, Toompuiestee 19,
telef. 20-19.

Soovitab oma valmistatud
spordi ja võimlemise abinõusid.

Igasugused
spordiabinõud.

Spordiseltsidele sõja-
väelastele ja koolidele
hinnaalandus.

Kaubamaja

„Sport“

Tallinn, Narva mnt. 19,
kõnekr. 23-00.

O.-ü. „Esto“

Tallinn, Pikk t. 47, tel. 10-02.

Kõigile jõudnud suusad
suures valikus.

Võetakse vastu tellimisi
Norra kiiruisutamise pan-
schide ja Rootsi Stille & Co
iluuisutamise raudade
peale.

Ladus saadaval kõik tar-
visminevad spordiabinõud.